

ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3^ο ΘΕΜΑ

Αντλώντας πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε τεκμηριωμένα στα εξής:

α. Γιατί ο Βολταίρος θεωρεί την πνευματική ανεκτικότητα ως χρέος όλων των ανθρώπων και πώς τεκμηριώνει την άποψή του αυτή; (μονάδες 13)

β. Ποιο είναι το όφελος, σύμφωνα με τον Βολταίρο, από την ύπαρξη πολλών θρησκειών σε μια χώρα και πώς αυτό συνδέεται με το δικαίωμα της ελευθερίας; (μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Τι είναι η ανεξιθρησκία; Είναι ιδιον¹ του ανθρώπου. [...] Ας παραβλέπουμε ο ένας του άλλου τις μωρίες²- αυτός είναι ο πρώτος νόμος της φύσης. Στις χρηματαγορές του Άμστερνταμ, του Λονδίνου ή της Βομβάης ή της Βασσόρας, ο Πέρσης, ο Ινδός, ο Εβραίος, ο Μωαμεθανός, ο Κινέζος, ο Βραχμάνος, ο Ορθόδοξος, ο Καθολικός, [...] εμπορεύονται μεταξύ τους. Όμως ποτέ δεν θα τραβήξει ο ένας στον άλλο μαχαίρι, για να τον πάρει με τη θρησκεία του. [...] Αν υπήρχε τρόπος να διαλογιστεί κανείς με συνέπεια πάνω στη θρησκεία [...] θα αντιλαμβανόταν πως όλοι μας έχουμε χρέος να ανεχόμαστε ο ένας τις γνώμες του άλλου, γιατί είμαστε όλοι αδύναμοι, ασυνεπείς, ευμετάβολοι, εκτεθειμένοι σε κάθε λογής πλάνες.

Βολταίρου, Ανεξιθρησκία, (λήμμα από το «φιλοσοφικό λεξικό»). Μτφρ. Δ. Θοιβιδόπουλου, *Εποχές*, 8, Δεκέμβριος 1963. Στο: Ασημομύτης, Β., κ.ά, *Θέματα νεότερης και σύγχρονης ιστορίας από τις πηγές*, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1997, σ. 26.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Η Αγγλία είναι η χώρα των δογμάτων. Ένας Άγγλος, ως ελεύθερος άνθρωπος, πηγαίνει στον ουρανό από όποιον δρόμο θέλει. Αν υπήρχε στη χώρα αυτή μια θρησκεία, τότε θα υπήρχε ο φόβος του δεσποτισμού. Αν υπήρχαν δύο, θα κινδύνευαν να αλληλοεξοντωθούν. Αλλά υπάρχουν τριάντα και ζουν όλες ειρηνικά και ευτυχείς.

Βολταίρος, *Φιλοσοφικές Επιστολές*, 1734.

¹ Χαρακτηριστικό γνώρισμα

² ανοησίες